

Identifying Organizational Factors to Attract Private Sector Participation in Public Sector Participatory Projects with a Phenomenological Approach and DEMATEL Technique

Sona Esfandiyari

MSc Student, Department of Management, Shiraz University, Shiraz, Iran.

E-mail: sona.esfandiyari@gmail.com

Kazem Askarifar

*Corresponding Author: Assistant Professor, Department of Management, Shiraz University, Shiraz, Iran. E-mail: kaskarifar@shirazu.ac.ir

Abolghasem Ebrahimi

Associate Professor, Department of Management, Shiraz University, Shiraz, Iran.

E-mail: aebrahimi@shirazu.ac.ir

Abstract

Attracting private sector participation in public sector participatory projects in the country requires an organizational framework tailored to the expectations of the private sector, and the purpose of this study as an applied, descriptive, exploratory and mixed research is to provide a public sector organizational model in order to attract private sector participation in public projects, that has been done in two stages, qualitatively and quantitatively. In the qualitative stage, the factors influencing the decision of the private sector investor in the form of codes, concepts, sub-themes and main themes have been determined with a phenomenological approach. Then, these organizational factors are classified into effective and efficient factors by DEMATEL method. The statistical population of the study consisted of private investors in public projects and experts of this era, in which 13 private investors and 9 experts were selected in a judgmental and purposeful manner and participated in interviews. Findings show that eleven major themes in the public sector including systems, advertising, business processes, organizational governance, human resources, communications, trust-building, branding, physical evidence of the organization, economic and social attractiveness of projects are influential in the private sector decision to partner with the public sector. Among them, organizational processes, human resources involved in the process of attracting partnerships, and organizational governance of the public sector are the most influential factors.

Keywords: Public Sector, Private Sector, Investment, Participation, Phenomenology.

Citation: Esfandiyari, S., Askarifar, K., Ebrahimi, A. (2020). "Identifying Organizational Factors to Attract Private Sector Participation in Public Sector Participatory Projects with a Phenomenological Approach and DEMATEL Technique". *Public Organizations Management*, 8(3), 167-180. (in Persian)

Doi: 10.30473/ipom.2020.51686.4032

Received: (14/June/2020)

Accepted: (02/Sep/2020)

شناسایی عوامل سازمانی جلب مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های مشارکتی
بخش عمومی کشور با رویکرد پدیدارشناسی و دیمتر

سنا اسفنڈ یاری

دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

E-mail: sona.esfandiyari@gmail.com

کاظم عسکری فر

*نویسنده مسئول: استادیار، گروه مدیریت بازارگانی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

E-mail: kaskarifar@shirazu.ac.ir

ابوالقاسم ابراهیمی

دانشیار، گروه مدیر بیت بازرگانی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

E-mail: aebrahimi@shirazu.ac.ir

چکیدہ

جلب مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های مشارکتی بخش عمومی کشور، نیازمند یک الگوی سازمانی مناسب با انتظارات بخش خصوصی است و هدف این مطالعه به عنوان یک پژوهش کاربردی، توصیفی، اکتشافی و آمیخته، ارائه الگوی سازمانی بخش عمومی بهمنظور جذب مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمومی است که در دو مرحله کمی و کمی انجام شده است. در مرحله کمی عوامل مؤثر بر تصمیم سرمایه‌گذار بخش خصوصی در قالب کدها، مفاهیم، تم‌های فرعی و تم‌های اصلی با رویکرد پدیدارشناسی تعیین و در ادامه این عوامل سازمانی با روش دیتمل به عوامل اثربار و اثرپذیر دسته‌بندی شده‌اند. جامعه آماری پژوهش شامل سرمایه‌گذاران پروژه‌های بخش عمومی و سازمانی با روش دیتمل به عوامل اثربار و اثرپذیر دسته‌بندی شده‌اند. روش گردآوری خبرگان این حوزه بوده‌اند که ۱۳ نفر سرمایه‌گذار و ۹ نفر خبره به صورت قضاوتی و هدفمند انتخاب شده و مشارکت کرده‌اند. روش گردآوری داده‌ها به صورت میدانی بوده که در بخش کمی فرم مصاحبه باز و ضبط مصاحبه‌ها و در بخش کمی فرم‌های جمع‌آوری نظر خبرگان به عنوان ابزار استفاده شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد یازده تم اصلی در بخش عمومی شامل سامانه‌ها، تبلیغات، فرآیندهای کاری، حاکمیت سازمانی، منابع انسانی، ارتباطات، اعتمادسازی، برنده‌سازی، شواهد فیزیکی سازمان، جذابیت شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی واقعی بودن شرایط پروژه‌های پیشنهادی در تصمیم‌بخش خصوصی به مشارکت با بخش عمومی مؤثر هستند که از بین آن‌ها، فرآیندهای سازمانی، منابع انسانی در فرآیند جلب مشارکت‌ها و حاکمیت سازمانی بخش عمومی تأثیرگذارترین عوامل و اعتمادسازی، برنده‌سازی و ارتباطات به عنوان تأثیرپذیرترین عوامل مرتبط با بخش عمومی هستند.

واژه‌های کلیدی: بخش عمومی، بخش خصوصی، سرمایه‌گذاری، مشارکت، پدیدارشناسی.

استناد: اسفندیاری، سنا؛ عسکری فر، کاظم و ابراهیمی، ابوالقاسم (۱۳۹۹). «شناسایی عوامل سازمانی جلب مشارکت بخش خصوصی در پژوهش‌های مشارکتی بخش عمومی کشور با رویکرد پدیدارشناسی و دیمتل». *مدیریت سازمان‌های دولتی*، ۳(۸)، ۱۶۷-۱۸۰.

Doi: 10.30473/ipom.2020.53388.4115

تاریخ دریافت: (۱۳۹۹/۰۳/۲۵)

تاریخ پذیرش: (۱۳۹۹/۰۶/۱۲)

مقدمه

ویژگی‌هایی داشته باشد تا بتواند منابع موردنیاز خود را از طریق جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرا و بهره‌برداری از پروژه‌های مختلف عمومی تأمین نماید. در پاسخ به این سؤال، هدف این مطالعه شناسایی آن دسته از عوامل سازمانی بخش عمومی از نگاه بخش خصوصی و به عنوان انتظارت وی از یک سازمان سرمایه‌پذیر است که به نحوی می‌تواند بر تمايل به مشارکت در پروژه‌های بخش عمومی مؤثر باشند.

پیشینه پژوهش

از دریچه پیشینه نظری، سرمایه در معنای عام کلمه، کالایی اقتصادی است که بالقوه یا بالفعل مولد کالای اقتصادی دیگر باشد و ممکن است نقدی (وجه نقد) یا غیرنقدی (مال یا امتیاز یا عملی) باشد (میرکتولی و مدانلو جویباری، ۱۳۹۰) و سرمایه‌گذاری عبارت است از هرگونه فداکردن ارزشی در حال حاضر که معمولاً مشخص است، به امید به دست آوردن ارزشی در زمان آینده، که معمولاً اندازه یا کیفیت آن نامعلوم است (بنداری، حاضر و قجر، ۱۳۹۴). سازمان‌ها به منظور رشد و تأمین نیازهای سرمایه‌ای خود، از میان منابع مختلف تأمین سرمایه، نیازمند تعریف فرصت‌های سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه‌های موجود در بازار سرمایه هستند. فرصت‌های سرمایه‌گذاری یک بخش قابل توجه و رو به رشد دارایی‌های هر نهادی است و علاوه‌بر این، قسمت مهمی از پتانسیل رشد آن نهاد، اغلب در فرصت‌های سرمایه‌گذاری آن سازمان نهفته است (کومار و کریشنان، ۲۰۰۸) و همچنین بیانگر سرمایه‌گذاری‌های هستند که توسط مدیران به منظور دستیابی به مزیت اقتصادی آنی، شناسایی و انتخاب می‌گردد (لشگری و حقیقت شهرستانی، ۱۳۹۵). در این میان بر اساس نظریه بازاریابی سرمایه‌گذاری، این سازمان‌ها باید بتوانند سرمایه‌گذارانی را متقدعاً کنند که فرصت‌های نامحدود سرمایه‌گذاری پیش روی آنان است و به یمن توسعه بازارهای سرمایه، می‌توانند دارایی‌های خود را در هر نقطه‌ای هزینه کنند. با این تفاسیر سازمان‌هایی در جذب این دارایی‌ها موفق هستند که بتوانند ارزش بیشتری را برای سرمایه‌گذار ارائه کنند (کاتلر، کارتاجایا و یانگ، ۲۰۰۴). بنابر همین نظریه، زمانی یکی از شیوه‌های سرمایه‌گذاری بخش عمومی می‌تواند مورد استقبال و استفاده بخش خصوصی قرار گیرد و منابع موجود در دو بخش به‌گونه‌ای روی هم انباشته

همزمان با رشد ادبیات تأمین سرمایه در سطح کلان، در مقیاس خرد نیز یافتن منابع بھینه تأمین مالی در بخش‌های مختلف حائز اهمیت گردیده (استادی رفت و رئیسی، ۱۳۹۲) و بنابر اذعان برخی از فعالان و اندیشمندان اقتصادی، سرمایه‌گذاری به عنوان راهکار احیای اقتصاد و به تبع آن ناجی اقتصاد کشور بوده و جذب سرمایه‌های بخش خصوصی برای اجرای پروژه‌های بخش عمومی، از روش‌های معتبر تأمین منابع مالی در حوزه مدیریت دولتی محسوب می‌شود (صادقی، محمدزاده و صبح خیز زنوی، ۱۳۹۴). نهادهای عمومی نیز با توجه به نوسانات منابع مالی در تأمین هزینه‌های عمرانی و زیرساختی و نیاز کشور به توسعه، ساختارهای جدیدی را در قالب مرکز، اداره، مدیریت و سازمان برای جلب مشارکت و جذب سرمایه‌های بخش خصوصی شکل داده‌اند. مشارکت عمومی خصوصی سازوکاری است که در آن بخش عمومی (دولت و سایر نهادهای حکومتی) به منظور تأمین خدمات زیربنایی (اعم از آب و فاضلاب، حمل و نقل، سلامت و آموزش) از ظرفیت‌های بخش خصوصی (اعم از دانش، تجربه و منابع مالی) استفاده می‌نماید (سازمان برنامه و بودجه کشور، ۱۳۹۷).

در چنین شرایطی سازمان‌های سرمایه‌پذیر جهت استفاده از منابع بخش خصوصی می‌باشد در جهت توسعه برنده سازمانی خود به عنوان عاملی برای جذب سرمایه‌گذار (امیری و مرادی، ۱۳۹۸) تلاش کرده و عواملی همچون اعتبار مالی، ثبات رفتاری و سایر شرایط لازم برای مشارکت را مهیا کنند. اصولاً مشارکت بین بخش خصوصی و دولتی بر اساس ایجاد ارزش افزوده دوطرفه است که به دنبال آن، طرفین قرارداد منافع بیشتری نسبت به انجام یک‌جانبه امور کسب کنند و از مزیت‌های نسبی یکدیگر استفاده کنند (یارمحمدیان، مریدیان پیردوستی و نصراصفهانی، ۱۳۹۷). این در حالی است که با وجود ظرفیت‌های نهفته از جمله ظرفیت‌های اقتصادی در پروژه‌های بخش عمومی، عنصر مشارکت جایگاه خود را نیافرین و نیازمند واکاوی و ارائه الگوهایی کاربردی در جلب مشارکت بخش خصوصی است. بدین ترتیب، بررسی جایگاه مشارکت بخش خصوصی در انجام پروژه‌ها و شیوه تحقق آن در فرآیندهای سازمانی بخش عمومی مسئله‌ای است که پاسخ به آن می‌تواند در کاهش و یا رفع چالش تأمین نیازهای پروژه‌های زیرساختی و عمومی مؤثر باشد. بر همین اساس این سؤال اساسی مطرح می‌شود که بخش عمومی کشور باید چه

محیط و حمایت از مالکیت معنوی را بر عامل مشارکت مؤثر دانسته‌اند.

همامی، روهاشیانکیکو و یهوی^۳ (۲۰۰۶) در تعیین عوامل مؤثر بر مشارکت عمومی-خصوصی در زیرساخت‌های انرژی، مخابرات، حمل و نقل و آب کشورهای در حال توسعه از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۳ میلادی و با حمایت صندوق بین‌المللی پول، متغیرهایی مانند اندازه بازار، ثبات شاخص‌های اقتصاد کلان، جناح‌بندی دولت، تعدد احزاب در مجلس قانون‌گذاری، کسری بودجه جاری دولت و تجربه‌های قبلی دو بخش عمومی و خصوصی را در سطح فراسازمانی و عواملی مانند بوروکراسی و فساد نهادهای سرمایه‌پذیر را به عنوان عوامل درون‌سازمانی بر میزان مشارکت بخش خصوصی مؤثر دانسته‌اند. آلبالات، بل و گدنس^۴ (۲۰۱۲) نیز در بررسی ۴۷۲ پروژه مشارکت عمومی-خصوصی کشور آمریکا در بین سال‌های ۱۹۸۵ تا ۲۰۰۸ میلادی، فشار بدھی دولتی زیاد را عاملی در تمایل به جذب بخش خصوصی دانسته که خود می‌تواند عاملی در عدم تمایل^۵ بخش خصوصی به ورد به این پروژه‌ها شود. سرور و آفاف^۶ (۲۰۱۶) در تعیین عوامل مؤثر بر تصمیم ۲۵۴ سرمایه‌گذار در کشور هندوستان دریافتند عوامل اقتصادی جامعه و عوامل روان‌شناسی سرمایه‌گذار در میزان مشارکت وی در فرصت‌های سرمایه‌گذاری مؤثر هستند. در مطالعه مشابهی گیل و همکاران^۷ (۲۰۱۸) با بررسی عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری ۲۲۹ سرمایه‌گذار در کشور پاکستان، دو متغیر اعتمادبه‌نفس بخش خصوصی و عوامل اقتصادی را بر میزان تمایل به سرمایه‌گذاری مؤثر دانسته که نقش میانجی‌گری اطلاعات سرمایه‌گذار در این رابطه تأیید شد. گامبیتی و گیسبرتی^۷ (۲۰۱۹) نیز در مطالعه خود با مشارکت ۲۲۵ سرمایه‌گذار کشور ایتالیا، ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های تصمیم‌گیری را بر تمایل به سرمایه‌گذاری مؤثر دانسته و نشان دادند افراد برون‌گرا که دارای استقلال و خودکنترلی بالا هستند، بیشتر تمایل به سرمایه‌گذاری دارند. در حالی که شرایط محیط سرمایه‌گذاری نیز به عنوان یک متغیر کنترل می‌تواند بر این رابطه اثرگذار باشد.

با وجود این، به نظر می‌رسد در مطالعات بررسی شده کمتر به ارائه یک الگوی جامع در سازمان از نگاه بخش خصوصی و انتظارات آن‌ها پرداخته شده باشد. به علاوه استفاده از روش‌های

شده و تکمیل‌کننده همدیگر باشند که بخش عمومی بتواند منافع مشترکی را با بخش خصوصی تعریف کند. در گزارش بنیاد ریزن^۱ در سال ۱۹۹۵ میلادی، دلایل اصلی برای مشارکت بخش‌های عمومی و خصوصی، ورود بخشی از درآمدهای بخش خصوصی به عرصه یک فعالیت اقتصادی جذاب و درنتیجه آن، ایجاد و کمک به توسعه بلندمدت عمومی عنوان شده است (بل، فاگدا و وارنر، ۲۰۰۸).

از منظر پیشینه تجربی نیز مطالعات مختلفی در داخل و خارج از کشور در حوزه مشارکت عمومی خصوصی انجام شده است. رحمانی و مظہری (۱۳۹۰) در بررسی مشکلات، تأثیرات و روش‌های خصوصی‌سازی در معاونت خدمات شهری شهرداری مشهد، مهم‌ترین موانع خصوصی‌سازی را وجود بوروکراسی در انعقاد قراردادها و پرداخت حقوق و عدم اطمینان در سرمایه‌گذاری عنوان کردند. صادقی و همکاران (۱۳۹۴) با مطالعه عوامل مؤثر بر مشارکت بخش خصوصی در تأمین منابع پایدار مالی پروژه‌های شهرداری تبریز دریافتند که عواملی مانند بهبود فضای کسب‌وکار و قوانین کاری تضمین‌کننده سود بخش خصوصی، باعث افزایش مشارکت این بخش در اجرای پروژه‌ها شده و متقابلاً وجود بوروکراسی و فقدان ظرفیت‌سازی‌های مناسب موجب تعویق روند جلب مشارکت بخش خصوصی خواهد شد. رهنما و حجازی جوشقانی (۱۳۹۶) در بررسی تأثیر اعتماد به شهرداری بر تمایل به سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های مشارکتی شهر مشهد، این عامل را به عنوان یکی از معیارهای اصلی تصمیم بخش خصوصی در مشارکت با بخش عمومی دانسته که خود تحت تأثیر شاخص‌های تمایلات همکاری‌جویانه، پیش‌بینی، اعتبار و صداقت، صلاحیت و کیفیت مدیریت این بخش می‌تواند دچار تغییر شود. میرباقری‌هیر و سلاحورزی (۱۳۹۵) در شناسایی موانع جذب سرمایه‌گذاری در حوزه‌های شهری استان لرستان، تغییر و بی‌ثباتی قوانین مربوط به سرمایه‌گذاری، ضعف زیرساخت‌های سرمایه‌گذاری، ریسک (عدم‌امنیت) سرمایه‌گذاری و نگرش سازمان‌ها و مؤسسات دولتی نسبت به سرمایه‌گذاری را از دیگر مشکلات جذب مشارکت بخش خصوصی عنوان کردند. غضنفری و همکاران (۱۳۹۸) در مطالعه عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در شرکت‌های ایرانی، عواملی مانند تلاطم محیطی، رقابت در

3. Hammami, Ruhashyankiko & Yehoue

4. Albalate, Bel & Geddes

5. Sarwar & Afaf

6. Gill & et al.

7. Gambetti & Giusberti

1. Reason

2. Bel, Fageda & Warner

دیمتل^۱ برای تعیین میزان اثرگذاری و تأثیرپذیری تم‌های اصلی به کار گرفته شد که داده‌ها از طریق فرم گردآوری شده است. بهمنظور کنترل کیفیت پژوهش و حصول اطمینان از روایی پژوهش از شاخص روایی محتوا^۲ استفاده شد. در این راستا ضرورت وجود گویه‌ها با شاخص روایی محتوا و بر اساس نظر ۹ نفر از خبرگان تعیین و گویه‌های دارای مقدار بیش از ۰/۷۹ (حاجی‌زاده و اصغری، ۱۳۹۰) در مدل تحلیلی وارد شدند. همچنین بهمنظور سنجش پایایی الگوی مفهومی از شاخص کاپا استفاده شد که با توجه به مقدار آن (۰/۷۳۹) دسته‌بندی انجام شده در سطح قابل قبول (ویرا و گرت، ۲۰۰۵) تأیید شد.

یافته‌های پژوهش

یافته‌های این پژوهش در دو بخش اصلی ارائه شده است. در بخش اول، یافته‌های حاصل از روش پدیدارشناسی و ارائه مدل تحلیلی و در بخش دوم یافته‌های حاصل از مطالعه کمی و تکنیک دیمتل آورده شده است.

بخش اول. مدل تحلیلی مبتنی بر پدیدارشناسی

گام اول. تنظیم سؤال پژوهش

با توجه به قالب دو پرسش عمومی در پژوهش‌های پدیدارشناسی، در این پژوهش نیز دو سؤال اصلی در ابتدای مصاحبه از فرد مصاحبه‌شونده پرسیده شد: به عنوان بخش خصوصی، در مورد موضوع مشارکت با بخش عمومی چه تجربه‌ای دارید؟ چه چیزهایی بر تجربه شما در این مشارکت و سرمایه‌گذاری مؤثر بوده‌اند؟

گام دوم. استخراج مفاهیم

طی مصاحبه با ۱۳ مشارکت‌کننده، پژوهشگر پس از به تحریر درآوردن مصاحبه‌های ضبط شده، اقدام به شناسایی کدها به صورت کدگذاری باز و بدون اعمال هرگونه محدودیتی کرد که در این مرحله ۲۱۳ کد شناسایی شد. پس از آن، کدهای به دست آمده در قالب مفاهیم با یکدیگر ترکیب و تلفیق شدند و ۷۰ مفهوم شناسایی شد که نمونه‌ای از کدها و مفاهیم در جدول ۱ آورده شده است.

کیفی مبتنی بر تجربه بخش خصوصی در مشارکت با بخش عمومی در این مطالعات مشاهده نمی‌شود.

روش شناسایی پژوهش

این پژوهش از حیث هدف، کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی، از حیث مبانی فلسفی در زمرة پارادایم عمل‌گرایی و از منظر متغیرها یک پژوهش آمیخته است که در دو مرحله شامل مرحله کیفی بهمنظور شناسایی عوامل مؤثر بر جلب مشارکت بخش خصوصی و مرحله کمی در تعیین میزان اثرگذاری و اثرپذیری این عوامل انجام شده است. در مرحله اول و با توجه به هدف پژوهش، بهمنظور تفحص در تجربه زیسته سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در حیطه سرمایه‌گذاری بخش عمومی، از روش پدیدارشناسی استفاده شده و اطلاعات موردنیاز از روش میدانی با استفاده از مصاحبه ساختارنیافته گردآوری شده‌اند. در انتخاب رویکرد پدیدارشناسی در این مرحله چنین می‌توان عنوان کرد که در پیشینه نظری و تجربی بررسی شده، اگرچه عوامل مختلفی در تمایل و تصمیم سرمایه‌گذار به مشارکت در پروژه‌های بخش عمومی شناسایی شده‌اند، اما به نظر می‌رسد این عوامل از منظر بازاریابی سرمایه‌گذاری دیده نشده و از سوی دیگر همین عوامل نیز عمدتاً مبتنی بر مرور پیشینه بوده و جامیعت لازم در فهرست نمودن این عوامل مشاهده نمی‌شود. از همین رو در این پژوهش از استراتژی پدیدارشناسی استفاده شده تا بتوان بر اساس تجربه زیسته سرمایه‌گذاران در فرآیند مشارکت عمومی-خصوصی، عوامل استخراج و تعیین شوند. ابزار گردآوری داده در مرحله کیفی علاوه بر فرم مصاحبه باز، با رعایت اصول اخلاق پژوهشی و اجازه مصاحبه‌شوندگان، ضبط و ثبت مصاحبه‌ها بوده است.

جامعه آماری این پژوهش دربرگیرنده خبرگان حوزه سرمایه‌گذاری در بخش‌های اجرایی با حداقل پنج سال سابقه اشتغال در واحدهای سرمایه‌گذاری و سرمایه‌گذاران در سازمان‌های عمومی و دولتی سرمایه‌پذیر در حوزه‌های زیرساخت‌های شهری (شهرداری شیراز)، آموزش (دانشگاه شیراز و آموزش و پرورش فارس)، آب و تصفیه فاضلاب (آبفای شیراز)، ورزشی و زیرساخت‌های نظامی شهری بوده‌اند. روش نمونه‌گیری این پژوهش، نمونه‌گیری غیرتصادفی هدفمند بوده و تعداد سرمایه‌گذاران بخش خصوصی مشارکت‌کننده به عنوان حجم نمونه بر اساس دسترسی، تمایل و اشباع نظری ۱۳ نفر و تعداد خبرگان ۹ نفر بوده است. درنهایت در بخش کمی، روش

1. DEMATEL

2. Content Validity Index (CVI)

3. Viera & Garret

جدول ۱. کدها و مفاهیم شناسایی شده

کدها (مستخرج از تجربه زیسته سرمایه‌گذار)	مفاهیم
"یکی از مشکلات این است که مثلاً وقتی من یک ایده جدید می‌دهم توقع دارم از آن استقبال کنند نه اینکه بی‌رغبت باشند."	پذیرش پیشنهادهای سرمایه‌گذاری C1
"[درجاهای دیگر] زمانی که شما بخواهید موبایل تولید کنید، مصرف موبایل سالیانه، تولید و جای خالی برای تولید را می‌گویند، درواقع به شما اطلاعات می‌دهند. اما اینجا [در بخش عمومی] کسی اطلاعاتی نمی‌دهد."	بانک اطلاعاتی و آماری برای بخش خصوصی C2
"اگر کسی هم بباید که طرح و ایده‌ای داشته باشد، سرمایه‌گذاری که تجربه مثبتی نداشته به سرمایه‌گذار "جدید توصیه می‌کند که این کار را انجام ندهد."	اطلاع‌رسانی و گفت‌وگو بین سرمایه‌گذارها C3
"گاهی اوقات مسئولان و مدیران، سرمایه‌گذار را در جلسات و کمیسیون‌ها یا جایی دیگر می‌بینند و خودشان عنوان می‌کنند که همچنین پژوهه‌ای برای سرمایه‌گذاری وجود دارد."	معرفی پژوهه‌های سرمایه‌گذاری از طریق کارشناس و مدیر در جلسات و کمیسیون‌ها C4
"چه عیبی دارد که در نقاط مختلف بنزی زده شود و پژوهه‌ها را معرفی کند و راههای ارتباطی را نشان دهد."	اطلاع‌رسانی از طریق بین C5
"ما از طریق روزنامه دعوت به همکاری را دیدیم و تصمیم به سرمایه‌گذاری گرفتیم."	اطلاع‌رسانی از طریق روزنامه C6
"مردم هر منطقه، سرمایه‌گذاران خوبی برای آن منطقه هستند، کسی که آنجا کار می‌کند، [پژوهه‌های] همان منطقه برایشان جذبیت پیشتری دارد تا اینکه بخواهند وارد منطقه‌ای دیگر شوند."	تبیغات در محل احداث پژوهه C7
"یک راه اطلاع‌رسانی پژوهه‌ها به بخش خصوصی این است که به گروه مخاطب به صورت پیامک فراخوان داده شود."	داشتن پنل تبیغات پیامکی C8
"برخی از سازمان‌های سرمایه‌پذیر سایتی دارند که در آن اعلام می‌کنند که ما ماکنون در چه مواردی نیاز به سرمایه‌گذار داریم."	طراحی و گرافیک وب‌سایت‌ها C9
"بخش عمومی سرمایه‌پذیر باید به کشورهای دیگر هم برود و حتی در نمایشگاه‌های مرتبط با آن حوزه حضور داشته باشد و حتی اسپانسر شود."	شرکت در نمایشگاه‌ها و در معرض دید قرار دادن پژوهه‌ها C10
"ازمه موقفيت اين است که بخش عمومي نيز خود را با شرايط وفق دهد، يعني نرخ تنزييل را مناسب با شرايط واقعی بگذارد."	نرخ تنزييل C11
"در نوع اول مشارکت که خود سازمان سرمایه‌پذیر دنبال سرمایه‌گذار می‌گردد، عدمه مشکلی که سرمایه‌گذارها دارند موضوع بازگشت سرمایه‌شان است."	نرخ بازگشت سرمایه C12
"مشکلی که بخش خصوصی دارد این است که در بازگشت سرمایه خیلی اذیت می‌شود، يعني چندین سال طول می‌کشد تا اصل پولش برگردد، چه برسد به سود آن."	دوره بازگشت سرمایه C13
"احساس اکنون من این است که من واقعاً نیاز دارم که در یک شرایط سودآور مشارکت و سرمایه‌گذاری کنم."	نرخ سوددهی C14
"بخش زیادی از هزینه‌ها، ریالی نیستند بلکه هزینه‌های روانی، فیزیکی، هزینه سفر و هزینه‌هایی هستند که به شکل‌های مختلف در قالب فرصت از دست رفته به بخش خصوصی تحمیل می‌شوند."	در نظر گرفتن هزینه‌ها و منافع روانی - اجتماعی پژوهه‌های سرمایه‌گذاری و کاهش هزینه‌ها C15
"مکانیزم بازنگری و به روزرسانی پژوهه‌ها بسیار مهم است که باید متناسب با شرایط اقتصادی روز باشد."	اعمال مکانیزم به روزرسانی پژوهه‌ها بعد از هر دوره زمانی مشخص C16
" نقطه قوتی که بد نیست در قراردادهای مشارکت لحاظ کنند، بحث و اهمایی است که امتیازش را دارند و می‌توانند به سرمایه‌گذار کمک کنند."	همکاری با بخش خصوصی در دریافت وام C17
"وقتی کار شما در یک واحد [سازمانی] تمام شد امید دارید که دیگر کار مربوط به آن واحد تمام شده باشد، اما وقتی وارد مرحله بعد می‌شوید، متوجه می‌شوید که همه مراحل را باید از اول طی کنید."	تعريف فرایند منسجم و پیوسته در واحدهای مختلف سازمان C18
"تشریفات زائد و کاغذبازی‌هایی که وجود دارد و رفت‌وآمددهای زیادی که باید داشته باشید شما را خسته می‌کند و گاهی حتی از سرمایه‌گذاری هم پشیمان می‌شوید."	بوروکراسی اداری C19
"در روند اداری که من در سرمایه‌گذاری پشت سر گذاشتم، با پیچیدگی، سردرگمی و موافع زیادی روپرورد."	دشواری‌ها و ابهامات روندهای اداری C20
"از لحظه‌ای که شما تصمیم به سرمایه‌گذاری می‌گیرید تا زمانی که جلسات مربوطه برگزار شود و شما قرارداد را بینندید باید مدام بروید و بیایید، درواقع یک بروسه خیلی طولانی باید طی شود."	طولانی بودن روند مذاکرات سرمایه‌گذاری C21
"یکی از موارد مهم برای سرمایه‌گذار این است که تجربه کسب کند و اعتبار برای خودش بخشد.	منظور نمودن اهلیت بخش خصوصی در C22

مغایه‌های گذارها (مستخرج از تجربه زیسته سرمایه‌گذار)	اعتبارسنجی
<p>هیئت‌رئیسه می‌پرسد که با کجا کار کرده‌اید، خوب وقتی پاسخ داده شود با شرکت یا سازمان ... کارکرده‌ام، این خودش بهترین رزومه فرد هست که در سرمایه‌گذاری‌های آنی هم مؤثر است."</p>	<p>استفاده از الگوهای بازاریابی موفق در جیشه جلب مشارکت C23</p>
<p>"فرآیندهای سرمایه‌گذاری اساساً نیاز به بازاریابی دارند، در این زمینه توصیه می‌شود که بنچمارک [الگوبرداری] صورت بگیرد. مثلاً در مورد مشارکت‌های موفق بخش خصوصی و عمومی کشور خدمان که چگونه توائسته‌اند سرمایه‌گذاری‌های چند هزارمیلیاردی جذب کنند."</p>	<p>تعريف مدیر پروژه برای هر فرصت سرمایه‌گذاری C24</p>
<p>"مسئولان مربوطه اکیپی [از خود سازمان] را به ما معرفی کردن و برای ما مشخص کردن که تمام اولویت‌شان گرفتن تأییدیه و کارهایی از این قبیل برای ما بود تا ما در پروسهای مختلف مطلع شویم."</p>	<p>ارائه خدمات به صورت متتمرکز در میز خدمت C25</p>
<p>"برای مثال در استان ... یک سالی را گذاشته‌اند که شهرداری یک میز دارد، میراث فرهنگی یک میز دارد، محیط‌زیست یک میز دارد، هر فرد پشت یک میز نشسته است، سرمایه‌گذار فقط وارد سالن می‌شود و کارها بیگر با آن هاست."</p>	<p>ارائه مشورت‌های فنی، حقوقی و اقتصادی به بخش خصوصی C26</p>
<p>"اگر راهنمایی‌هایی در حوزه‌های مختلف به سرمایه‌گذار داده شود، این اتفاق بر تضمیم‌گیری بهتر سرمایه‌گذار مؤثر است."</p>	<p>تحقیقات بازاریابی در مینیه شناسایی فرصت‌های، مشتریان و رقبا C27</p>
<p>"شما هیچ کاری نکردید می‌بینید ... میلیون [این برای یک طرح ساده است هر چه پروژه بزرگ‌تر شود، پول شما که مسدود می‌شود، بیشتر است] باید مسدود کید و به عنوان ضمانت‌نامه ببرید."</p>	<p>بلوکه شدن پول بخش خصوصی جهت ارائه ضمانت‌نامه به بخش عمومی C28</p>
<p>"قوانينی در این سازمان‌ها می‌بینید که کامل با مشارکت و سرمایه‌گذاری در تنافض است، بخواهیم خوش‌بین باشیم، این قدر قوانین پرچیچ و خم است که هر کدامش را حل کنی بعدی می‌آید و سط."</p>	<p>هم‌راستایی اصول و قوانین با مشارکت و سرمایه‌گذاری C29</p>
<p>"مشکل اینجاست که دائم مسئولان تغییر می‌کنند و یک نفر که می‌رود، با تمام افکار و قوانینش می‌رود، بعد یک نفر جدید می‌آید با افکار و قوانین خودش."</p>	<p>جابجایی زیاد مسئولان C30</p>
<p>"در کل نگرش مشتبی به سرمایه‌گذار و موضوع سرمایه‌گذاری وجود ندارد."</p>	<p>ضرورت نهادینه شدن موضوع سرمایه‌گذاری به عنوان باور سازمانی C31</p>
<p>"دیدگاه و نحوه نگرش پرسنل به پروژه‌های سرمایه‌گذاری یکی از عواملی است که روی عملکرد آنها تأثیرگذار است و باید هنگام گزینش حتی گزینش رانده و نگهبان هم، سنجیده شود."</p>	<p>سنجهن دیدگاه پرسنل به پروژه‌های سرمایه‌گذاری هنگام گزینش C32</p>
<p>"تجربه و تخصص افراد، نهادها و کارشناس‌هایی که ما را به عنوان سرمایه‌گذار می‌خواهند بپذیرند، بسیار مهم است."</p>	<p>تخصص کارشناسان در حوزه مربوطه C33</p>
<p>"به نظر من در این سازمان‌ها، مدیران و مسئولان دورهم جمع شوند و بگویند در یک سال ما باید این مقدار سرمایه‌گذاری جذب کنیم و اگر از این میزان فراتر رفت، این درصدش هم برای پاداش کارکنان."</p>	<p>منتظر نمودن پاداش کارکنان متناسب با عملکرد C34</p>
<p>"من از پرسنل مشغول به کار، درصد محدودی را دیده‌ام که واقعاً کار می‌کنند، البته حق هم دارند، مگر چیزی اضافه به آن‌ها می‌رسد، آن‌ها هم مثل بقیه."</p>	<p>استفاده از کارکنان بهره‌ور در حوزه سرمایه‌گذاری C35</p>
<p>"موضوع دیگر این است که آموزش لازم در بحث سرمایه‌گذاری و فنی و ارتباطی داده نمی‌شود."</p>	<p>نیاز به آموزش کارشناسان در حوزه‌های ارتباطی و فنی مربوطه C36</p>
<p>"بیشتر است از واسطه‌های شناخته شده استفاده شود. شرکت‌هایی وجود دارند با عنوان شرکت‌های واسط سرمایه‌گذاری که می‌توان کار جذب سرمایه‌گذار را به آن‌ها واگذار کرد و اوت سورس [برون‌سپاری] شود و یک کanal توزیع کاملی متفاوت باشد که منجر به چابکی سازمان سرمایه‌گذاری خواهد شد."</p>	<p>استفاده از واسطه‌های سرمایه‌گذاری جهت در دسترس قراردادن پروژه‌ها C37</p>
<p>"تا [زمانی] که یک درخواست شما در جلسات مطرح شود، فصل کاری شما تمام شده است. حتی اگر به فرض با تقاضای شما هم موافقت کنند دیگر برای شما در آن سال کارایی ندارد."</p>	<p>رسیدگی و برگزاری به موقع جلسات C38</p>
<p>"بخش خصوصی را کسی نیست به درستی توجیه کند که این روند که شما قرار هست بروید به این صورت هست، این میزان زمان می‌برد، این مقدار کار می‌برد و این کارها را باید انجام داد."</p>	<p>اطلاع‌رسانی به بخش خصوصی از مراحل مختلف و پروسه انجام کار C39</p>
<p>"مسئولان کلیات مربوط به طرح پیشنهادی تان را از شما می‌خواهند، اینکه چگونه است و کجا می‌خواهد اجرا کنید و اطلاعات کلی مهمی را می‌گیرند. بعد ایده‌ای که فقط متعلق به شماست را به مزایده پیشنهاد شده از سمت بخش خصوصی می‌گذارند. می‌گویند یک نفر آمده که چنین ایده‌ای دارد، چه کسانی دوست دارند آن را اجرا کنند؟ یکی از</p>	<p>حمایت از ایده‌های سرمایه‌گذاری پیشنهاد شده از سمت بخش خصوصی به سازمان C40</p>

مباحثه	کدها (مستخرج از تجربه زیسته سرمایه‌گذار)
C41	"همیشه در قانون مواردی هست که می‌توان از آن به نفع بخش خصوصی استفاده کرد و یا به ضرر ایشان، سازمان باید از این فرصت‌های قانونی استفاده کند و حتی به ایشان مشاوره پدهد تا بخش خصوصی مطمئن بشود که سازمان در این پروژه حامی و همراه اوست."
C42	"یکی از موضوعات مطرح در سرمایه‌گذاری رانت اطلاعاتی است. برای مثال یک سری اطلاعات در اختیار سرمایه‌گذار فرضی الف قرار می‌گیرد اما به سرمایه‌گذار دیگر این اطلاعات را نمی‌دهند. اطلاعاتی که در آینده این پروژه مؤثر است را در اختیار رقایی من قرار می‌گیرد."
C43	"گاهی در بعضی سازمان‌ها با بخش خصوصی آن طور که باید با احترام برخورد نمی‌شود. این موضوع بخش خصوصی را دلسرد می‌کند و حتی ممکن است از سرمایه‌گذاری پشیمان شود."
C44	"سرمایه‌گذاری بزرگ در سیستم بزرگ نیازمند گارانتی قابل قبول برای بازگشت سرمایه است تا بخش خصوصی از تصمیمش مطمئن شود."
C45	"یک عدم اطمینان وجود دارد و اصل بر رایت را عایت نمی‌کنند. باید به بخش خصوصی اطمینان کرد مگر اینکه موردی بر بی‌اعتمادی پیدا شود."
C46	"بخش خصوصی توقع ندارد که محدود باشد چون که بر فرض مثال می‌گوید من خودم می‌توانم این کار را توسعه دهم و از پس آن بربایم. یک سرمایه‌گذار استقلال می‌خواهد."
C47	"گاهی شما باید بگردید دنبال اینکه که بینید آیا مشابه با پیغام، برای شما هم رابطه‌ای هست، آشنایی هست، چیزی هست که کارتن را تسهیل کند یا خیر."
C48	"اینکه بخش خصوصی وارد فلان نهاد شود، اوشن قرار باشد یک اتفاق بیفتد، اما بعد از آن بینند یک اتفاق دیگر اتفاذه، اشتیاه است و موجب سلب اعتماد بخش خصوصی می‌شود."
C49	"وضعیت مربوط آب، برق و گاز، ترافیک و کاربری‌ها و امثال‌های هنگام بستن قرارداد بسیار مهم هستند. انتظار می‌رود بعد از بستن قرارداد مطابق با موارد مذکور در قرارداد پیش رواد."
C50	"نکته مهم رفتار عادلانه با همه سرمایه‌گذار است. برای مثال این نباشد که به یک نفر اطلاعات داده شود و به دیگری اطلاعات داده نشود."
C51	"مشکلاتی که ما به عنوان بخش خصوصی با آن روبرو هستیم نبود بودجه در همه ارگان‌های دولتی است و ترس این وجود دارد که سرمایه‌گذاری شما صرف مسائل دیگر بشود."
C52	"تعدادی بیل مکانیکی [و تجهیزات دیگر] دارند که در حال حاضر بالاستفاده است اما یکی از آن‌ها با هزینه خودم در اختیار من قرار داده نمی‌شود تا پروژه‌ای که متعلق به خودشان هم هست را راحت‌تر پیش ببرم."
C53	"کاری که من الان انجام دادم را کسی نمی‌گوید من انجام داده‌ام، می‌گویند سازمان انجام داده است. بنابراین سازمان اگر با ما همکاری کند یعنی به خودش هم کمک کرده است."
C54	"یکی از مشکلاتی که وجود دارد این است که تعداد سال‌هایی که برای بهره‌برداری بخش خصوصی می‌گذارند اصلاً متناسب با هزینه‌هایی که بخش خصوصی می‌کند، نیست."
C55	"شما صورت‌وضعیت [برآورد] را می‌دهید مبنی بر اینکه این مقدار هزینه داریم و این مقدار درآمد، اما ضرایبی که آن‌ها در محاسبه استفاده می‌کنند چیزی در حدود سود بانکی است [که یک فعالیت بدون ریسک است]."
C56	"برای پروژه ما یکی، مخاطب [اندازه بازار] مهم بود و یکی زمین و مکان احداث پروژه."
C57	"یک کار مفیدی که می‌توانند انجام دهند این است که قراردادها را بی‌اویتی [احداث، بهره‌برداری و انتقال] کنند و به صورت برد-برد کار کنند."
C58	"بعد از چند ماه که قرارداد ما بسته شد، دیدیم همه‌چیز یک طرفه و به نفع خودشان بود."
C59	"متن قرارداد من را ۸ نفر باید امضا می‌کردند و این متن قرارداد ۱۲ بار عرض شد."
C60	"در معرفی پروژه‌ها یک سری عنوانی به شما می‌دهند که عمدتاً یک نوشته است، نه عکسی دارد نه تصویری نه طرحی."

مغایم	کدها (مستخرج از تجربه زیسته سرمایه‌گذار)
C61	"در اختیار قرار دادن اخبار و اطلاعات مربوط به سازمان و بسته‌های سرمایه‌گذاری، نشان دادن محیط به ارائه خدمات جانبی به بخش خصوصی"
C62	"اجداد جذایت‌های اقتصادی و ریالی، جذایت‌های غیراقتصادی بر تصمیم‌گیری بخش خصوصی بسیار مؤثر است. ایجاد جذایت‌های اقتصادی در فرصت‌های سرمایه‌گذاری"
C63	"محوزه‌های اساسی به خصوص در حوزه شهرداری مثل تغییر کاربری‌ها باید مشخص شوند."
C64	"در جذایت فرست‌ها، بحث مالکیت اولین موضوعی است که برای بخش خصوصی مطرح است و دارای اهمیت است."
C65	"در تعریف فرصت‌ها، اینکه چه محوزه‌ای دارند یا چه محوزه‌ای نیاز دارند یا می‌توانند بگیرند باید مشخص شده باشد."
C66	"ممکن است یک سرمایه‌گذار به علت شهرت، قدمت و همین‌طور علاقه به شهر و اینکه خاطره خوبی از این شهر دارد، تمایل به سرمایه‌گذاری در آن شهر را داشته باشد، حتی گاه با نزد پایین‌تر."
C67	"من شخصاً وقتی که به عنوان بخش خصوصی برای سازمان معروفی کار می‌کنم دیدگاه‌م جذا از بحث اقتصادی این است که برای چنین سازمانی کار کنم و یک رزومه مثبت قوی برای من به حساب می‌آید، این موضوع برای من بیشتر مهم است تا اینکه فکر کنم چقدر به من می‌دهند."
C68	"شواهد فیزیکی در سازمان از نظر مکان، ساختمان، مبلمان، تجهیزات، کاتالوگ، بروشور و حتی کاغذها و سربرگ‌ها و هر آنچه که دیده می‌شود باید متناسب با کار انتخاب شود."
C69	"اختصاص فضایی در سازمان به بخش خصوصی برای اوقاتی که مجبور است منتظر بماند، علاوه بر اینکه حس محترم شمرده شدن را در وی تقویت می‌کند باعث می‌شود نسبت به سازمان حس تعلق پیدا کند."
C70	"وقتی به بُردها [تابلوها] نگاه می‌شود، ناید گگ باشند، فلوچارت‌هایی زده شده‌اند که معلوم نیست، چگونه است و مسئولش کیست."

گام چهارم. استخراج تم‌های اصلی و چارچوب‌بندی الگو

در گام آخر تم‌های فرعی با توجه به شباهت مفهومی و ماهیتشان در قالب دسته‌های بزرگ‌تری با عنوان تم اصلی در ۱۱ دسته کلی سامانه‌ها، تبلیغات، شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی پژوهش‌ها، فرآیندهای کاری، حاکمیت سازمانی، منابع انسانی، ارتباطات، اعتمادسازی، تناسب شرایط بسته‌های پیشنهادی با واقعیت، برنديسازی و شواهد فیزیکی سازمان طبقه‌بندی شدند که در جدول ۲ آورده شده است.

در این مرحله مفاهیم شناسایی شده در مرحله قبل، با توجه به ماهیت آن‌ها در قالب تم‌های فرعی قرار گرفتند. در کل تعداد ۶۲ تم فرعی شناسایی شد که بر اساس نتایج حاصل از شاخص روابی محتوا، ۵۶ تم فرعی با CVI بیشتر از ۰/۸ مورد تأیید قرار گرفتند و ۶ تم فرعی کمتر از حد پذیرش از الگو حذف شدند.

گام سوم. استخراج تم‌های فرعی

جدول ۲. چارچوب‌بندی الگوی ویژگی‌های مؤثر بخش عمومی در تصمیم مشارکت بخش خصوصی

تم اصلی	تم فرعی	مفهوم
T1	حمایت از مالکیت معنوی ایده‌های مشارکت و سرمایه‌گذاری	C40
	حمایت حقوقی - قانونی از بخش خصوصی تا انتهای پژوهه	C41
	حمایت اطلاعاتی از بخش خصوصی تا انتهای پژوهه	C42
	تکریم بخش خصوصی	C43
اعتمادسازی	اعتماد دوچانه بین بخش عمومی و بخش خصوصی	C44
	دادن استقلال تصمیم‌گیری به بخش خصوصی	C46
	سلامت اداری	C47
	عمل به تعهدات	C48

تم اصلی	تم فرعی	مفهوم
	تأمین انشعابات توسعه بخش عمومی	C49
	عدالت رفتاری	C50
	روپکرد همکاری مالک‌گونه در پروژه‌ها توسعه بخش عمومی	C53
T2	تناسب زمان قرارداد با شرایط و واقیت‌های اقتصادی کشور	C54
	تناسب برآوردها با شرایط و واقیت‌های اقتصادی کشور	C55
	مکان‌بایی مناسب پروژه	C56
	پیشنهاد روش‌های منتعه مشارکت برای هر پروژه	C57
	منظور نمودن منافع دوسویه در قراردادها	C58
	کامل بودن بسته‌های سرمایه‌گذاری	C59
	بصری کردن فرصت‌های مشارکت	C60
	انجام امور قانونی (کاربری‌ها، حقوق مالکیت و مجوزها) پروژه‌ها	C65، C64، C63
	مشارکتی	
T3	باور سازمانی به موضوع مشارکت و سرمایه‌گذاری	C31
	حس تعلق پرسنل به پروژه‌های مشارکتی	C32
	تخصص مداری در سازمان	C33
	سیستم پاداش بر بنای عملکرد مشارکت	C34
	بهره‌وری کارکنان حوزه جلب مشارکت‌ها	C35
	آموزش فنی و ارتباطی کارشناسان	C36
T4	جداییت شاخص‌های اقتصادی	C13، C12، C11، C14
	شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی پروژه‌ها	C15
T5	لحاظ نمودن هزینه-منفعت روانی و اجتماعی در ارزیابی پروژه‌ها	C16
	سرمایه‌گذاری	C17
	همکاری در تأمین منابع مالی	C18
	هماهنگی فرایندهای کاری در همه زیرمجموعه‌های سازمان	C20، C19
	روان بودن روند اداری	C21
	زمان فرآیندهای سرمایه‌گذاری	C22
	فرآیند سجنش اهلیت بخش خصوصی	C23
	الگوبرداری از مدل‌های بازاریابی سایر سازمان‌ها	C24
	ساختار پروژه‌ای هر فرصت	C25
	میز خدمت	C26
	فرایند مشاوره به بخش خصوصی	C27
	پویایی در تحقیقات بازار	C67
T6	برندسازی مکان پروژه	C66
	برندسازی سازمان (بخش عمومی)	C37
	استفاده از کارگزاران جلب مشارکت و سرمایه‌گذاری	C38
	برگزاری جلسات مستمر و منظم با بخش خصوصی	C39
	اطلاع‌رسانی به بخش خصوصی از روند پیش رو	C29
	تناسب اصول حاکمیت سازمانی با مشارکت عمومی - خصوصی	C30
	ثبت مدیریت	
T9	تبلیغات دهان‌به‌دهان بخش خصوصی	C3
	معرفی پروژه‌های سرمایه‌گذاری از طرف کارشناس به سرمایه‌گذار	C4
	تبلیغات چاپی	C6، C5
	تبلیغات محلی	C7
	تبلیغات پیامکی	C8
	تبلیغات اینترنتی	C9
	تبلیغات	

مفهوم	تم فرعی	تم اصلی
C10	تبیینات نمایشگاهی	
C68	محیط و شواهد فیزیکی سازمان	T10
C69	اختصاص فضای فیزیکی به بخش خصوصی در سازمان	شواهد فیزیکی سازمان
C1	نظام پیشنهادها مشارکت عمومی-خصوصی	T11
C2	سامانه‌های اطلاع‌رسانی	سامانه‌ها

$$s \equiv \max \left\{ \max_{1 \leq i \leq 1} \left| \max_{j \leq 1} z_{ij} \right|^{11}, \max_{1 \leq j \leq 1} \left| \max_{i \leq 1} z_{ij} \right|^{11} \right\} \quad (3)$$

و این مقدار در ماتریس تأثیرات مستقیم برابر $31/554$ است. بدین ترتیب، همه مقادیر ماتریس نرمال (x_{ij})، جمع

$$\text{ردیف‌های این ماتری} (z_{ij}) \text{ و جمع هر ستون این} \max_{1 \leq i \leq 1} \left| \max_{j \leq 1} z_{ij} \right|^{11}$$

ماتریس (z_{ij}) مقداری بین صفر و یک خواهد داشت و حداقل (نه همه آن‌ها) یک ردیف یا ستون با جمع برابر یک خواهد داشت.

گام سوم. تعیین ماتریس اثرات کل
در گام بعد، ماتریس اثرات کل (T) بر اساس ماتریس نرمال (X) با جمع همه اثرات مستقیم و غیرمستقیم از رابطه ۴ محاسبه شد که در آن I ماتریس واحد است.

$$T \equiv X \cdot X^2 \cdot X^3 \cdot \dots \cdot X^h \equiv X(I \otimes X)^{01} \quad (4)$$

when $h^\circ \neq n \otimes n$

گام چهارم، ترسیم نقشه روابط سبی عوامل در ماتریس اثرات کل، میزان تأثیر هر عامل، بر سایر عوامل در ردیف‌های ماتریس مشخص می‌شود. به منظور تعیین روابط سبی عوامل، ابتدا جمع ردیف‌ها و جمع ستون‌های ماتریس از روابط ۵ و ۶ محاسبه می‌شود.

$$r \equiv \sum_{n=1}^n t_{ij} \equiv \left\| \sum_{j=1}^n t_{ij} \right\|_{n=1}^T \quad (5)$$

$$c \equiv \sum_j t_{ij} \equiv \left\| \sum_{i=1}^n t_{ij} \right\|_{n=1}^T \quad (6)$$

مقدار r_i بیان‌گر جمع اثرات مستقیم و غیرمستقیم عامل i مدل بر سایر عوامل است. همچنین مقدار c_j نشان‌دهنده میزان کل تأثیر مستقیم و غیرمستقیم عامل j از سایر عوامل مدل است.

اگر مقدار r_i و c_j را برابر قرار دهیم، مقدار ($r \cdot c$) میزان تأثیرگذاری و تأثیرپذیری عامل i و مقدار $\max_{1 \leq j \leq 1} \left| \max_{i \leq 1} z_{ij} \right|^{11}$

بخش دوم. رتبه‌بندی تم‌های اصلی با استفاده از روش دیمتر

پس از استخراج الگوی مفهومی، میزان اولویت عوامل بر اساس میزان تأثیرگذاری و تأثیرپذیری مستقیم و غیرمستقیم آن‌ها با استفاده از تکنیک دیمتر مشخص شد که در ادامه گام‌های آن آورده شده است.

گام اول. تعیین ماتریس تأثیرات مستقیم

بدین منظور ابتدا با استفاده از نظر θ نفر از خبرگان، میزان تأثیر مستقیم هر یک از تم‌های اصلی بر دیگر تم‌ها در قالب طیف پنج نقطه‌ای صفر تا ۴ با عبارات زبانی بدون تأثیر (صفر)، تأثیر کم (۱)، تأثیر متوسط (۲)، تأثیر زیاد (۳) و تأثیر بسیار زیاد (۴) تعیین شد. سپس بهمنظور تعیین ماتریس تأثیر مستقیم میانگین، مقادیری که در آن بیش از نیمی از خبرگان میزان تأثیر را صفر اظهار کرده بودند، مقدار آن آرایه در ماتریس میانگین برابر صفر و در بقیه موارد میانگین حسابی نظرات قرار داده شد که ماتریس تصمیم میانگین به صورت رابطه ۱ تعیین شد.

$$Z \equiv \begin{bmatrix} t_{1,1} & t_{1,2} & \dots & t_{1,n} \\ t_{2,1} & t_{2,2} & \dots & t_{2,n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ t_{n,1} & t_{n,2} & \dots & t_{n,n} \end{bmatrix} \quad (1)$$

در این رابطه، $t_{i,j}$ میزان تأثیر تم اصلی i بر j است. در این ماتریس مقادیر قطر اصلی (تأثیر هر تم بر خودش) برابر صفر است.

گام دوم. تعیین ماتریس تأثیرات مستقیم

در این گام، بهمنظور تشکیل ماتریس تصمیم نرمال شده (X)، از رابطه ۲ استفاده شده است:

$$X \equiv \frac{Z}{s} \quad (2)$$

که در آن S ماکریم مقادیر آرایه‌های ماتریس تأثیر مستقیم است (رابطه ۳):

معلوم سایر عوامل مدل است که مقادیر آن در جدول ۳ مشاهده می‌شود.

میزان تأثیر خالصی است که آن عامل بر سیستم می‌گذارد. اگر مقدار (r_{0c}) مثبت باشد، این عامل نقش علیّ در شبکه دارد و اگر این مقدار منفی باشد، تأثیرپذیری این عامل غالب بوده و

جدول ۳. میزان اهمیت و ماهیت تأثیرگذاری و تأثیرپذیری عوامل سازمانی

نقش	$r-c$	$r+c$	c	r	عوامل
effect	-۰.۴۱۴	۵/۳۵۷	۳/۳۸۵	۱/۹۷۱	اعتمادسازی T1
cause	۰.۰۵۹	۳/۸۳۵	۱/۸۸۸	۱/۹۴۷	تناسب شرایط بسته‌های پیشنهادی با واقعیت T2
cause	۰.۷۲۷	۵/۰۳۴	۲/۱۵۴	۲/۸۸۱	منابع انسانی T3
cause	۰.۴۸۴	۳/۳۸۲	۱/۴۴۹	۱/۹۳۳	شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی فرصتها T4
cause	۰.۸۰۷	۵/۰۶۱	۲/۱۲۷	۲/۹۳۴	فرآیندهای کاری T5
effect	-۰.۷۸۶	۵/۹۳۷	۳/۳۶۲	۲/۵۷۵	برندسازی T6
effect	-۰.۵۲۳	۵/۴۲۶	۲/۹۷۵	۲/۴۵۲	ارتباطات T7
cause	۰.۶۶۶	۵/۲۲۷	۲/۲۸۰	۲/۹۴۶	حاکمیت سازمانی T8
effect	-۰.۳۲۷	۵/۶۲۸	۲/۹۷۸	۲/۶۵۰	تبلیغات T9
effect	-۰.۳۵۱	۴/۲۲۲	۲/۲۸۶	۰.۹۳۶	شواهد فیزیکی سازمان سرمایه‌گذاری T10
cause	۰.۸۵۷	۴/۶۸۰	۲/۰۱۱	۲/۶۶۹	سامانه‌ها T11

می‌پذیرد، اعتمادسازی ($r_{0c} \equiv 0.414$) است. پس از آن به ترتیب برندسازی، ارتباطات، شواهد فیزیکی و تبلیغات بخش عمومی از جمله عواملی هستند که از دیگر عوامل سازمانی تأثیر می‌پذیرند. می‌توان این عوامل را بر اساس مقادیر (r_{0c}, r, c, r_{0c}) در قالب نقشه تأثیر عوامل مدل می‌توان به شکل ۱ ترسیم کرد.

بر اساس شاخص r_{0c} (جدول ۳) برخی عوامل ماهیت علیّ و تأثیرگذاری دارند و برخی عوامل تأثیرپذیر از دیگر عوامل هستند. مهم‌ترین عامل تأثیرگذار در این سیستم، فرآیندهای کاری ($r_{0c} \equiv 0.807$) است. پس از آن به ترتیب منابع انسانی، حاکمیت سازمانی و سامانه‌های بخش عمومی بوده است. به علاوه بیشترین عاملی که از دیگر عوامل تأثیر

شکل ۱. وضعیت تأثیرگذاری و تأثیرپذیری عوامل سازمانی جلب مشارکت بخش خصوصی

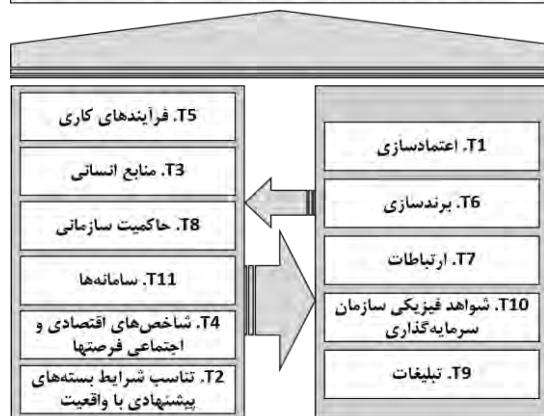
(۲۰۰۶) نیز به آن اشاره شده است. حاکمیت سازمانی بخش عمومی متناسب با مشارکت بخش خصوصی دیگر عامل اثرگذار بوده که با یافته‌های صادقی و همکاران (۱۳۹۴) در کارایی قوانین، میرباقری‌هیر و سلاحورزی (۱۳۹۵) در ثبات قوانین و رهنما و حجازی‌جوشقانی (۱۳۹۶) در کیفیت مدیریت همخوانی دارد. برندهسازی، مدیریت ارتباطات و تبلیغات عامل دیگری در مدل بوده که با نظریه بازاریابی سرمایه‌گذاری کاتلر، کارتاجایا و یانگ (۲۰۰۴)، تاتاراگلو و همکاران (۲۰۱۵) و بی و همکاران (۲۰۱۷) مطابقت دارد. از دیگر عوامل مهم تعیین شده در جلب مشارکت بخش خصوصی، اعتقادسازی است که در مطالعه رهنما و حجازی‌جوشقانی (۱۳۹۶) و تریکی (۲۰۱۹) هم به آن اشاره شده است.

حفظ مالکیت معنوی ایده‌ها که توسط غضنفری و همکاران (۱۳۹۸) و دیویدسون و همکاران (۲۰۲۰) مطرح شده است، در این مطالعه نیز در دغدغه‌های بخش خصوصی مطرح شد. عامل منابع انسانی به عنوان یکی از فاکتورهای اصلی در ترغیب بخش خصوصی، بهره‌مندی بخش عمومی از منابع انسانی موردنیاز این حوزه است که ضمن دارا بودن تمایلات همکاری‌جویانه و نگرش مثبت به بخش خصوصی، همه ارکان اجرایی و مدیریتی سازمان سرمایه‌پذیر در دسترس سرمایه‌گذار باشند که با یافته‌های رهنما و حجازی‌جوشقانی (۱۳۹۶)، بکری و یو^۵ (۲۰۱۶) و میرباقری‌هیر و سلاحورزی (۱۳۹۵) همخوانی دارد. همچنین تناسب شاخص‌های منظور شده در بسته‌های سرمایه‌گذاری با شرایط اقتصادی و اجتماعی حاکم بر فضای کسبوکار، از دیگر یافته‌های این پژوهش است که با مطالعه اسپلولد و الیسون^۶ (۲۰۱۶) مطابقت دارد و این امر مستلزم به کارگیری نیروی انسانی متخصص و یا ارتقای دانش و مهارت نیروهای درگیر در فرآیند سرمایه‌پذیری بخش عمومی است.

با وجود اینکه در این مطالعه، از استراتژی پدیدارشناسی برای تحقق اهداف پژوهش استفاده شده است، به‌منظور تداوم پژوهش‌های آتی در این مسیر، به نظر می‌رسد رسد روش‌های کیفی دیگری مانند نظریه زمینه‌ای^۷ بتواند درک عمیق‌تری از

درنهایت، مدل نهایی بر اساس یافته‌های حاصل از پدیدارشناسی و تحلیل کمی انجام شده به صورت شکل ۲ خواهد بود.

جلب مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های مشارکتی بخش عمومی

شکل ۲. مدل تحلیلی عوامل سازمانی بخش عمومی در جلب مشارکت بخش خصوصی

با توجه به مدل می‌توان چنین استبطاط کرد که مجموعه عوامل ساختاری و سازمانی ازجمله فرآیندهای کاری، منابع انسانی، حاکمیت سازمانی و سامانه‌های مورد استفاده در بخش عمومی در کنار تعریف صحیح و واقعی بسته‌های سرمایه‌گذاری، به عنوان مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار در بین عوامل شناسایی شده هستند و پیامدهای مناسب سازی این عوامل سازمانی و ساختاری، می‌تواند اعتقادسازی، برندهسازی، ارتباطات صحیح، شواهد سازمانی متناسب با انتظارات بخش خصوصی و تبلیغات کارآمد بخش عمومی باشد و همه این عناصر به عنوان یک مجموعه یکپارچه و منسجم، می‌توانند برانگیزانده تمايل و مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های بخش عمومی کشور باشند.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به اهمیت جلب مشارکت بخش خصوصی در تأمین منابع مالی پروژه‌های مختلف بخش عمومی کشور این پژوهش با هدف شناسایی عوامل سازمانی مؤثر بر جلب مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های بخش عمومی صورت پذیرفت که درنهایت ۶۵ مفهوم، ۱۱ تم اصلی از پدیدارشناسی استخراج شد. بر اساس یافته‌های پژوهش مهم‌ترین عامل تأثیرگذار، فرآیندهای کاری بخش عمومی هستند که در پژوهش‌های پیشین ازجمله رحمانی و مظہری (۱۳۹۰)، صادقی و همکاران (۱۳۹۴) و همامی و همکاران

1. Tataroglu & et al.
2. Bi & et al.
3. Triki
4. Davidson & et al.
5. Bakri & Yu
6. Asplund and& Eliasson
7. Grounded Theory (GT)

معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری از طرف کارشناس به سرمایه‌گذار، تعریف هر فرصت سرمایه‌گذاری به عنوان یک پروژه در سازمان و تعیین مدیر پروژه برای آن، برگزاری جلسات مستمر و منظم با سرمایه‌گذار، همکاری در تأمین منابع مالی و مشاوره به سرمایه‌گذار، اطلاع‌رسانی به سرمایه‌گذار از روند پیشرو، حمایت اطلاع‌اتی از سرمایه‌گذار تا انتهای پروژه و اختصاص فضای فیزیکی به سرمایه‌گذار در سازمان به منظور افزایش دسترسی بخش خصوصی به سازمان سرمایه‌پذیر را در دستور کار قرار دهن. همچنین در ارتقای سطح بینشی، دانشی و مهارتی منابع انسانی خود می‌توانند ضمن ترویج رویکرد همکاری مالک‌گونه با بخش عمومی در پروژه‌ها، مهارت‌هایی از قبیل ارزیابی بازار، فنی، اقتصادی و اجتماعی پروژه‌ها (مطالعات توجیهی و تحلیل هزینه-منفعت)، ارتباطات و مذاکره، تسلط به فرآیند تعریف پروژه‌های مشارکتی، بازاریابی، تبلیغات چهره به چهره و تبلیغات دهان به دهان این پروژه‌ها را در نیروی انسانی خود ارتقا دهن. همچنین استقرار سامانه‌های اطلاع‌رسانی، میز خدمت و استفاده از کارگزاران سرمایه‌گذاری از دیگر پیشنهادهای کاربردی است که بنا به نتایج این پژوهش، در زمرة انتظارات بخش خصوصی از نهادهای دولتی و عمومی سرمایه‌پذیر مطرح شده است.

این موضوع به سیاست‌گذاران بخش عمومی در حوزه مشارکت عمومی خصوصی بدهد. همچنین استفاده از مدل‌های کمی مانند سیستم‌های خبره برای درک روابط بین متغیرها و همچنین پویایی‌شناسی سیستم‌های تصمیم‌گیری بخش خصوصی می‌تواند عامل پویایی را در مدل سازی این فرایند پیچیده وارد کند و هرگدام می‌توانند موضوعی برای پژوهش‌های آتی باشند. درک مکانیزم‌های تصمیم‌گیری بخش خصوصی با تأکید بر متغیرهای روان‌شناختی و محیطی به کمک روش‌های سیستم‌های نرم مانند نقشه‌های شناختی، از دیگر موضوعات پیشنهادی است. به علاوه آزمون مدل استخراجی این پژوهش با روش‌هایی مانند معادلات ساختاری در یک نمونه بزرگ از سرمایه‌گذاران بخش خصوصی که هم‌اکنون در شرف انعقاد قرارداد و یا در حال اجرای قراردادهای مشارکت عمومی- خصوصی هستند، می‌تواند اهمیت و میزان تأثیرگذاری عوامل اثرگذار را با قطعیت بیشتری تعیین کرده و به نحوی اعتبار یافته‌های این پژوهش را نیز محک بزند.

بر اساس یافته‌های این پژوهش به سازمان‌های سرمایه‌پذیر بخش عمومی پیشنهاد می‌شود ضمن روان‌سازی و مهندسی مجدد فرآیندهای کاری در قالب مدیریت فرآیندها، فعالیت‌هایی همچون برنده‌سازی سازمان در بازار سرمایه،

منابع

- استادی، حسین؛ رفت، بتول و رئیسی، عباسعلی (۱۳۹۲). «نقش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در رشد اقتصادی ایران (۱۳۸۷-۱۳۵۷) و بررسی رابطه متقابل آن‌ها». *فصلنامه تحقیقات توسعه اقتصادی*، ۹، ۱۷۲-۱۴۷.
- امیری، مقصود و مرادی، روح‌الله (۱۳۹۸). «اثر برنده بر رفتار سرمایه‌گذار و ریسک درک شده به عنوان متغیر میانجی». *فصلنامه دانش سرمایه‌گذاری*، ۸ (۳۲)، ۲۳۶-۲۴۹.
- بنداری، مهرداد؛ حاضر، منوچهر و قجر، محمد (۱۳۹۴). *مبانی مدیریت سرمایه‌گذاری*. تهران: نشر هوشمند تدبیر.
- حاجی‌زاده، ابراهیم و اصغری، محمد (۱۳۹۰). *روش‌های تحلیل آماری با نگاه به روش تحقیق در علوم زیستی و بهداشتی*. تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی.
- حسنقلی‌پور، حکیمه؛ امیری، مجتبی و پورعزت، علی‌اصغر (۱۳۹۶). «توسعه مدل ارزشیابی خط‌مامشی نگهداشت اثربخش اعضای هیئت‌علمی در آموزش عالی». *مجله مدیریت دولتی دانشگاه تهران*، ۳(۹)، ۵۱۶-۴۸۹.
- رحمانی، فاطمه و مظہری، محمد (۱۳۹۰). بررسی مشکلات، تأثیرات و روش‌های خصوصی‌سازی در معاونت خدمات شهری شهرداری مشهد. *اولین هماشی اقتصاد شهری، مشهد*، دانشگاه فردوسی مشهد و شهرداری مشهد.
- رهنما، محمدرحیم و حجازی جوشقانی، محسن (۱۳۹۶). «تأثیر اعتماد به شهرداری بر تمایل به سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های مشارکتی شهر مشهد». *مجله جغرافیا و توسعه ناحیه‌ای*، ۱۵(۱)، پیاپی ۲۸، ۲۴-۱.
- سازمان برنامه و بودجه کشور (۱۳۹۷). *پژوهه‌های توسعه مشارکت بخش عمومی با بخش خصوصی و تعاونی در سال ۱۳۹۸*. تهران: نشر مرکز استناد، مدارک و انتشارات سازمان برنامه و بودجه کشور.
- صادقی، سید کمال؛ محمدزاده، پرویز و صبح خیز زنوزی، شلاله (۱۳۹۴). «عوامل مؤثر بر مشارکت بخش خصوصی به عنوان رهیافتی در تأمین منابع پایدار مالی پروژه‌های شهرداری». *فصلنامه علمی اقتصاد و مدیریت شهری*، ۳(۱۱)، ۱۶۷-۱۵۳.

- غضنفری، حسین؛ خداداد حسینی، سید حمید؛ کردنائیج، اسداله و آذر، عادل (۱۳۹۸). «سطح‌بندی عوامل مؤثر بر به کارگیری راهبرد سرمایه‌گذاری مخاطره‌آمیز شرکتی با رویکرد مدل‌سازی ساختاری تفسیری (ISM)». *فصلنامه دانش سرمایه‌گذاری*، ۳۱، ۲۶۵-۲۸۴.
- لشگری، زهرا و حقیقت‌شهرستانی، مریم (۱۳۹۵). «ارتباط بین فرصت‌های سرمایه‌گذاری و ارزش‌افزوده نقدی». *پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی*، ۳۰(۸)، ۳۵-۱۵.
- میرباقری‌هیر، میر ناصر و سلاخورزی، میثم (۱۳۹۵). «موقع جذب سرمایه‌گذاری در حوزه شهری (مورد مطالعه: استان لرستان)». *فصلنامه اقتصاد و پژوهش شهری*، ۱۱۴(۱)، ۱۱۴-۱۰۱.
- میرکتولی، جعفر و مدانلو جویباری، مسعود (۱۳۹۰). بررسی و شناسایی زمینه‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری (مطالعه موردی: شهر گرگان). *اولین کنفرانس اقتصاد شهری ایران*، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد.
- یارمحمدیان، ناصر؛ مریدیان پیردوستی، علی و نصرافچهانی، رضا (۱۳۹۷). «اولویت‌بندی و تحلیل شیوه‌های تأمین مالی مشارکتی برای پروژه‌های شهری». *راهبرد مدیریت مالی*، ۲۲(۶)، ۱۰۸-۸۱.
- Albalate, D., Bel, G., & Geddes, R. R. (2012). *The determinants of contractual choice for private involvement in infrastructure projects in the united states*. University of Barcelona: Research Institute of Applied Economics.
- Asplund, D., & Eliasson, J. (2016). "Does uncertainty make cost-benefit analyses pointless?" *Transportation Research Part A: Policy and Practice*, 92, 195-205.
- Bakar, S., & Yi, A.N.C. (2016). "The Impact of Psychological Factors on Investors Decision Making in Malaysian Stock Market: A Case of Klang Valley and Pahang". *Procedia Economics and Finance*, 35, 319-328.
- Bel, G., Fageda, X., & Warner, M. (2010). "Is private production of public services cheaper than public production? A metaregression analysis of solid waste and water services". *Journal of policy analysis and management*, 29(3), 553-557.
- Bi, C., Liu, Z., & Usman, K. (2017). The influence of online information on investing decisions of reward-based crowdfunding". *Journal of Business Research*, 71, 10-18.
- Davidson, S., Mohan, V., & Potts, J. (2020). "Location, taxation and governments: An exchange theory of intellectual property. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 169, 266-283.
- Gambetti, E., & Giusberti, F. (2019). "Personality, decision-making styles and investments". *Journal of Behavioral and Experimental Economics*, 80, 14-24.
- Gill, S., Kashif Khurshid, M., Mahmood, Sh., & Ali, A. (2018). "Factors Effecting Investment Decision Making Behavior: The Mediating Role of Information Searches". *European Online Journal of Natural and Social Sciences*, 4(7), 758-767.
- Hammami, M., Ruhashyankiko, J. F., & Yehoue, E. B. (2006). *Determinants of public-private partnerships in infrastructure*. Washington, D.C: IMF publications.
- Kotler, P., Kartajaya, H., & Young, S. D. (2004). *Attracting Investors: A Marketing Approach to Finding Funds for Your Business*. USA: John Wiley & Sons, Inc.
- Kumar, K. R., G. V. Krishnan ,(2008), "The Value-Relevance of Cash Flows and Accruals: The Role of Investment Opportunities". *The Accounting Review*, 83 (4), 997-1040.
- Sarwar, S., & Afaf, Gh. (2016). "A comparison between psychological and economic factors affecting individual investor's decision-making behavior". *Cogent Business & Management*, 1(3), 1-18.
- Tataroğlu, N., Karataş, A., & Erboy, N. (2016). "An Evaluation on the Process of Being a Brand City of Muğla". *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 210, 114-125.
- Triki, A. (2019). "Examining the effect of deception detection decision aids on investors' perceptions of disclosure credibility and willingness to invest". *International Journal of Accounting Information Systems*, 33, 1-15.
- Viera, A.J., & Garrett, J.M. (2005). "Understanding Interobserver Agreement: The Kappa Statistic". *Research. Family medicine*, 37 (5), 360-363.